

3. sz. melléklet: A TDK ösztöndíj és a hallgatói kutatások támogatásának gyakorlata és eredményessége

1. A hallgatói tudományos tevékenység támogatása

A TF kiemelt figyelmet fordít a hallgatói tudományos tevékenység támogatására és a kutatói utánpótlás fejlesztésére. Az intézmény tehetséggondozási rendszerének meghatározó eleme a Tudományos Diákköri (TDK) tevékenység, amelynek támogatása egymásra épülő szakmai, módszertani és finanszírozási eszközökön alapul.

A hallgatói tudományos tevékenység támogatásának intézményi rendszerét a TDK ösztöndíj, a kutatási keretpályázatok, a nyilvánosan meghirdetett TDK témák, a TDK kurzus, a kutatómódszertani workshopok, valamint az intézményi és országos tudományos diákköri konferenciák alkotják.

A támogatási elemek együttesen biztosítják a hallgatók számára a kutatási tevékenységhez szükséges szakmai, módszertani és anyagi feltételeket, valamint elősegítik tudományos eredményeik bemutatását és szakmai fejlődésüket.

A mellékletben a támogatási rendszer fő elemeit, azok működését és az elmúlt évek eredményeit mutatjuk be.

2. TDK ösztöndíj – a hallgatói tudományos tevékenység közvetlen támogatása

A TF 2022-ben vezette be a Tudományos Diákköri ösztöndíjat azzal a céllal, hogy közvetlen támogatást biztosítson a hallgatók tudományos tevékenységéhez, ösztönözze a kutatási aktivitást, valamint hozzájáruljon a hallgatói kutatások magas színvonalú megvalósításához. Az ösztöndíj az Egyetem tehetséggondozási rendszerének állandó elemévé vált, amely félévenként meghirdetett pályázati rendszer keretében biztosít támogatást a tudományos diákköri tevékenységhez.

Az ösztöndíjpályázatok ütemezése igazodik a hallgatói tudományos tevékenység éves ciklusához. Az őszi félévek pályázatai az intézményi Tudományos Diákköri Konferenciára történő felkészülést támogatják, míg a tavaszi félévekben – az adott időszaktól függően – az Országos Tudományos Diákköri Konferencián, illetve a Nemzetközi Tudományos Diákköri Konferencián való részvételhez kapcsolódnak. A pályázatok szakmai értékelését az intézményi TDK Bizottság végzi az előre meghatározott bírálati szempontok alapján.

A támogatás odaítélésének alapját a kutatási tevékenység szakmai megalapozottsága, a kutatási terv minősége, a hallgató tudományos előrehaladása és a tervezett kutatási feladatok megvalósíthatósága képezi.

Az ösztöndíjrendszer kiszámítható támogatási környezetet biztosít a hallgatói kutatások számára. Elősegíti a kutatási tevékenység tervezhetőségét, támogatja a kutatási eredmények elkészítését és bemutatását, valamint hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók eredményeiket intézményi, országos és nemzetközi tudományos fórumokon ismertethessék. Az ösztöndíj egyúttal erősíti a hallgatók tudományos közösséghez való kapcsolódását és az Egyetem tehetséggondozási rendszerének eredményességét.

2.1 A TDK ösztöndíj alakulása

1. táblázat. A TDK ösztöndíjban részesített hallgatók száma és a megítélt támogatás alakulása (2022–2025)

Tanév / félév	Támogatás célja	Ösztöndíjban r. hallgatók	Megítélt támogatás (Ft)
2022/23. tanév I. félév	intézményi TDK	18	1 480 000
2022/23. tanév II. félév	OTDK	14	2 000 000
2023/24. tanév I. félév	intézményi TDK	34	2 440 000
2023/24. tanév II. félév	NTDK	17	1 630 000
2024/25. tanév I. félév	intézményi TDK	40	3 360 000
2024/25. tanév II. félév	OTDK	32	3 625 000
2025/26. tanév I. félév	intézményi TDK	52	3 335 000

Forrás: TF TDK Bizottság

Az adatok alapján a TDK ösztöndíjrendszer az elmúlt években folyamatos fejlődést mutatott. A támogatásban részesülő hallgatók száma a bevezetés évében támogatott 18 főről 2025/2026 első félévére 52 főre emelkedett, ami közel háromszoros növekedést jelent. A támogatási összegek alakulása szintén azt jelzi, hogy az Egyetem egyre nagyobb hangsúlyt helyez a hallgatói tudományos tevékenység közvetlen ösztönzésére. Az ösztöndíjprogram mára stabil, rendszeresen működő intézményi támogatási formává vált, amely szorosan kapcsolódik a Tudományos Diákköri Konferencia rendszeréhez és a hallgatók tudományos előmeneteléhez.

A támogatások szerkezete azt is mutatja, hogy az ösztöndíjrendszer a tudományos tevékenység különböző szakaszaihoz igazodik. Az intézményi TDK-konferenciára történő felkészülés mellett az országos és nemzetközi tudományos szereplés támogatása is megjelenik, ami biztosítja a hallgatói kutatások folytonosságát és a tudományos eredmények szélesebb körű bemutatását.

3. A hallgatói tudományos tevékenység külső forrásokkal történő támogatása

A hallgatói tudományos tevékenység intézményi támogatását a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem külső pályázati források bevonásával is erősíti. Az Egyetem rendszeresen sikeresen vesz részt a Nemzeti Tehetség Program Tudományos Diákkörök támogatását célzó pályázatain, amelyek lehetőséget biztosítanak a hallgatói kutatások szakmai programjainak, felkészítő rendezvényeinek és tehetséggondozási tevékenységeinek megvalósítására.

A pályázati források hozzájárulnak ahhoz, hogy az intézményi TDK-rendszer a közvetlen ösztöndíjtámogatáson túl olyan szakmai szolgáltatásokat is biztosítson, amelyek elősegítik a kutatómódszertani felkészülést, a tudományos kommunikáció fejlesztését és a kutatási eredmények bemutatását.

Nemzeti Tehetség Program támogatások

2. táblázat. A Nemzeti Tehetség Program keretében elnyert TDK támogatások (2021–2025)

Év	Pályázati azonosító	Elnyert támogatás (Ft)
2025	NTP-HHTDK-25-0011	3700000
2023	NTP-HHTDK-23-0059	2400000
2022	NTP-HHTDK-22-0040	1790000
2021	NTP-HHTDK-21-0044	950000

Forrás: Nemzeti Tehetség Program pályázati adatok.

Az elnyert támogatások összege az elmúlt években folyamatos növekedést mutat. A 2021-ben elnyert 950 ezer forintos támogatás 2025-re 3,7 millió forintra emelkedett, amely közel négyszeres növekedést jelent. A pályázati eredmények azt mutatják, hogy az Egyetem eredményesen kapcsolódik a hazai tehetséggondozási programokhoz, és a külső forrásokat tudatosan építi be a hallgatói tudományos tevékenység fejlesztésébe.

A Nemzeti Tehetség Program támogatásai lehetőséget teremtenek a TDK-hoz kapcsolódó szakmai rendezvények, felkészítő programok, workshopok és egyéb tehetséggondozási kezdeményezések megvalósítására, ezáltal tovább erősítve az Egyetem hallgatói tudományos közösségét.

4. TDK kutatási keret – a hallgatói kutatások megvalósításának támogatása

A hallgatói tudományos tevékenység eredményességének alapfeltétele, hogy a kutatási elképzelések megvalósításához megfelelő szakmai és infrastrukturális háttér álljon rendelkezésre. A TF ennek érdekében a TDK ösztöndíjrendszert olyan támogatási formákkal egészíti ki, amelyek közvetlenül segítik a kutatási projektek megvalósítását.

A [TDK kutatási keret](#) célja, hogy hozzájáruljon a hallgatók kutatási tevékenységének szakmai feltételeihez, elősegítse az adatfelvételek, laboratóriumi vizsgálatok, mérési eljárások, szakirodalmi feldolgozások, valamint egyéb kutatási feladatok megvalósítását. A támogatási forma lehetővé teszi, hogy a hallgatók kutatási terveiket a tudományos követelményeknek megfelelő környezetben valósítsák meg.

A kutatási keret alkalmazása jól illeszkedik az Egyetem kutatásfejlesztési és tehetséggondozási céljaihoz. A támogatás nem önálló elemként jelenik meg, hanem szoros kapcsolatban áll a TDK ösztöndíjjal, a témavezetői mentorálással és a kutatómódszertani felkészítéssel, ezáltal biztosítva a hallgatói kutatások teljes folyamatának intézményi támogatását.

A kutatási keret működtetése hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók már képzésük során olyan kutatási környezetben dolgozhassanak, amely megfelel a tudományos munka szakmai követelményeinek, és egyben elősegíti későbbi kutatói pályájuk megalapozását.

5. TDK témák és témavezetői rendszer

A hallgatói tudományos tevékenység szervezésének meghatározó eleme a nyilvánosan meghirdetett [TDK témarendszer](#). A TF rendszeresen közzéteszi az intézetek és tanszékek által meghirdetett kutatási témákat, amelyek lehetőséget biztosítanak arra, hogy a hallgatók érdeklődésüknek megfelelő kutatási területet válasszanak.

A meghirdetett témák lefedik az Egyetem képzési és kutatási profilját, így a sporttudomány különböző részterületei mellett megjelennek az egészségtudományi, társadalomtudományi, pedagógiai, pszichológiai, edzéselméleti, sportgazdasági és sportmenedzsment kutatások is. A témák sokszínűsége biztosítja, hogy valamennyi képzési terület hallgatói bekapcsolódhassanak a tudományos munkába.

A témák meghirdetésével párhuzamosan a hallgatók megismerhetik a témavezető oktatókat és kutatókat is, amely megkönnyíti a kutatási együttműködések kialakítását. A témavezető szerepe a kutatási folyamat teljes időtartama alatt meghatározó: támogatja a kutatási terv kidolgozását, segíti a kutatás módszertani megvalósítását, valamint felkészíti a hallgatót a konferencia-előadásra és a tudományos dolgozat elkészítésére.

A nyilvános témameghirdetés hozzájárul a hallgatói kutatási lehetőségek átláthatóságához, valamint elősegíti a hallgatók korai bekapcsolódását az Egyetem kutatási tevékenységébe. A rendszer egyúttal erősíti az oktatás és a kutatás kapcsolatát, mivel a TDK témák jelentős része az intézetekben folyó kutatási projektekhez kapcsolódik.

6. TDK kurzus – felkészítés a tudományos munkára

A hallgatói tudományos tevékenység támogatásának fontos eleme a [TDK kurzus](#), amely szervezett keretek között biztosít felkészítést a tudományos kutatómunka alapjaira. A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a kutatástervezés, az adatgyűjtés, az elemzés, a tudományos írás és a kutatási eredmények bemutatásának alapvető módszereit.

A kurzus támogatja a hallgatókat a kutatási folyamat valamennyi szakaszában. A résztvevők megismerik a kutatási kérdések megfogalmazásának módszertanát, a szakirodalom feldolgozásának technikáit, a kutatásetikai követelményeket, valamint a tudományos dolgozatok szerkezetét és formai követelményeit.

A TDK kurzus szerepe túlmutat a konferenciára történő felkészítésen. A megszerzett kompetenciák hasznosulnak a szakdolgozat elkészítése során, támogatják a tudományos publikációk előkészítését, valamint megalapozzák a doktori képzésbe történő későbbi bekapcsolódást.

A kurzus rendszeres meghirdetése biztosítja, hogy a hallgatók minden tanévben szervezett formában készülhessenek fel a tudományos munkára, ezáltal egységes módszertani alapok álljanak rendelkezésükre a TDK tevékenység során.

7. Kutatómódszertani workshop-sorozat

A TDK kurzust a TF rendszeresen megszervezett [workshop-sorozattal](#) egészíti ki, amely a hallgatók aktuális kutatásaihoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek átadását szolgálja.

A workshopok tematikája a kutatási folyamat különböző szakaszaihoz igazodik. A programok között szerepelnek kutatómódszertani előadások, statisztikai elemzésekkel foglalkozó foglalkozások, tudományos publikációk készítését támogató képzések, prezentációtechnikai felkészítések, valamint a tudományos kommunikáció fejlesztését szolgáló műhelymunkák.

A workshopok sajátossága, hogy a hallgatók közvetlen kapcsolatba kerülnek az Egyetem kutatóival és meghívott szakembereivel, így lehetőségük nyílik kutatási kérdéseik megvitatására, módszertani problémáik közös feldolgozására és szakmai hálózatuk bővítésére.

A rendszeresen megszervezett workshopok hozzájárulnak ahhoz, hogy a hallgatói tudományos tevékenység ne kizárólag egy konferenciára történő felkészülést jelentsen, hanem folyamatos szakmai fejlődést biztosító tanulási folyamatként működjön. A programok egyúttal erősítik az Egyetem kutatási kultúráját és a hallgatók tudományos közösséghez való kapcsolódását.

8. Az intézményi Tudományos Diákköri Konferencia

Az intézményi Tudományos Diákköri Konferencia (TDK) a TF hallgatói tudományos tevékenységének legfontosabb szakmai fóruma. A konferencia lehetőséget biztosít a hallgatók számára kutatási eredményeik bemutatására, a tudományos vita kultúrájának elsajátítására, valamint arra, hogy munkájukról a szakterület oktatóitól és kutatóitól szakmai visszajelzést kapjanak.

A konferencia szervezése évente ismétlődő, kiszámítható rendben történik. Az intézetek és tanszékek a TDK Bizottsággal együttműködve gondoskodnak a pályamunkák befogadásáról, a bírálók felkéréséről, a szekciók kialakításáról és a konferencia lebonyolításáról. A szervezési folyamat biztosítja, hogy a hallgatói munkák egységes szakmai követelmények szerint kerüljenek értékelésre.

A konferencia elsődleges szerepe a kutatási eredmények bemutatása mellett a tehetséggondozás támogatása. A bírálatok és a szóbeli előadások során kapott szakmai visszajelzések hozzájárulnak a kutatások továbbfejlesztéséhez, valamint felkészítik a hallgatókat az országos és nemzetközi tudományos fórumokon történő szereplésre.

Az intézményi konferencia egyben az Országos Tudományos Diákköri Konferenciára történő delegálás alapját is képezi. Az itt elért eredmények alapján kerülnek kiválasztásra azok a pályamunkák, amelyek képviselik az Egyetemet az OTDK különböző szekcióiban.

9. Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián elért eredmények

A hallgatói tudományos tevékenység eredményességének egyik legfontosabb mutatója az Országos Tudományos Diákköri Konferencián elért teljesítmény. Az Egyetem hallgatói rendszeresen részt vesznek az OTDK különböző szekcióiban, ahol a sporttudomány mellett más tudományterületeken is bemutatják kutatási eredményeiket.

A 2021–2025 közötti időszak adatai alapján megállapítható, hogy a TF hallgatóinak tudományos aktivitása és eredményessége folyamatos fejlődést mutat. A benyújtott pályamunkák száma, az országos konferencián részt vevő hallgatók létszáma, valamint az elért helyezések egyaránt azt jelzik, hogy a hallgatói kutatások támogatására kialakított intézményi rendszer eredményesen működik.

3. táblázat. A TF hallgatóinak OTDK-részvétele (2021–2025)

Év	Konferencia	Hallgatók sz.	Pályamunkák száma	1.	2.	3.	Tagozati különdíj	Szekció-küldődíj
2025	37. OTDK Testnevelés- és Sporttudományi Szekció	39	38	7	7	1	8	1
2023	36. OTDK Testnevelés- és Sporttudományi Szekció	19	20	3	3	2	2	2
2023	36. OTDK Pedagógiai, Pszichológiai, Andragógiai és Könyvtartudományi Szekció	1	1	0	0	0	0	0
2023	36. OTDK Orvos- és Egészségtudományi Szekció	1	1	0	0	0	0	0
2021	35. OTDK Testnevelés- és Sporttudományi Szekció	25	24	2	1	2	6	0
Év	Konferencia	Hallgatók sz.	Pályamunkák száma	1.	2.	3.	Tagozati különdíj	Szekció-küldődíj
2024	24. Nemzetközi TDK	56	45	7	6	7	0	1

Év	Konferencia	Hallgatók sz.	Pályamunkák száma	1.	2.	3.	Tagozati különdíj	Szekció-külo ndíj
2025	2025/2026. tanévi Intézményi TDK	56	53	6	6	5	7	1
2024	2024/2025. tanévi Intézményi TDK	44	43	6	5	0	8	1
2023	2023/2024. tanévi Intézményi TDK	40	40	5	6	0	7	0
2022	2022/2023. tanévi int. TDK	27	26	4	4	0	2	0
2021	2021/2022. tanévi int. TDK	36	35	5	5	1	4	0

A három vizsgált OTDK eredményei alapján jól látható, hogy az Egyetem hallgatói tudományos tevékenysége folyamatosan bővül. A résztvevők számának növekedése arra utal, hogy egyre több hallgató kapcsolódik be a kutatási munkába, míg a benyújtott pályamunkák emelkedő száma a témavezetői rendszer és az intézményi felkészítés eredményességét is jelzi.

4. táblázat. A TF hallgatóinak OTDK-eredményei (2021–2025)

Év	Hallgató	Pályamunka	I.	II.	III.	Tagozati	Szekció	Arány
2021	25	24	2	1	2	6	-	45,8%
2023	21	21	3	3	2	2	2	60,0%
2025	39	38	7	7	1	8	1	60,5%

Forrás: TF TDK Bizottság

Az OTDK-eredmények alapján megállapítható, hogy a TF hallgatói a legtöbb évben kiemelkedő arányban szereznek helyezéseket és külö ndíjakat is. Az eredmények azt igazolják, hogy az Egyetem hallgatói tudományos tevékenységének támogatása nem csupán a részvételi aktivitás növelését szolgálja, hanem közvetlenül hozzájárul a magas színvonalú tudományos teljesítmények létrejöttéhez.

A 2025. évi OTDK különösen eredményes időszakot jelentett az Egyetem számára. A részt vevő hallgatók és pályamunkák számának emelkedésével párhuzamosan jelentősen nőtt az elért helyezések és külö ndíjak száma is, amely a hallgatói kutatások szakmai színvonalának további erősödését jelzi.

10. Nemzetközi Tudományos Diákköri Konferencia

A TF hallgatói tudományos tevékenységének támogatása nem korlátozódik az intézményi és országos fórumokra. Az Egyetem ösztönzi a hallgatók nemzetközi tudományos szerepvállalását is, amelynek egyik fontos eleme a Nemzetközi Tudományos Diákköri Konferencián történő részvétel.

A nemzetközi szereplés lehetőséget biztosít arra, hogy a hallgatók kutatási eredményeiket nemzetközi szakmai közegben mutassák be, megismerjék más felsőoktatási intézmények hallgatóinak kutatásait, valamint fejlesszék tudományos kommunikációs és idegen nyelvi kompetenciáikat.

Az intézményi támogatási rendszer ennek megfelelően a nemzetközi konferenciákra történő felkészülést is magában foglalja. A TDK ösztö ndíj, a kutatómódszertani felkészítés, valamint a témavezetői mentorálás egyaránt hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók eredményesen kapcsolódhassanak be a nemzetközi tudományos közéletbe.

11. A TDK mint a hallgatói tehetséggondozás intézményi rendszere

A Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetemen a Tudományos Diákköri tevékenység a hallgatói tehetséggondozás komplex intézményi rendszerének meghatározó eleme. Az Egyetem olyan, egymásra épülő támogatási környezetet alakított ki, amely a hallgatókat a kutatási folyamat teljes időtartama alatt segíti.

A rendszer kiindulópontját a nyilvánosan meghirdetett TDK témák és a témavezetői mentorálás jelentik, amelyek lehetővé teszik a hallgatók bekapcsolódását az intézmény kutatási tevékenységébe. Ezt egészítik ki a TDK kurzus és a kutatómódszertani workshopok, amelyek a tudományos munka elméleti és gyakorlati megalapozását szolgálják.

A kutatási tevékenység megvalósítását a TDK ösztöndíj, a kutatási keretek és a külső pályázati források támogatják, biztosítva a hallgatók számára a kutatómunka szakmai és pénzügyi feltételeit. A kutatási eredmények bemutatásának intézményi fóruma az intézményi Tudományos Diákköri Konferencia, amely egyben az Országos Tudományos Diákköri Konferenciára történő felkészülés meghatározó állomása.

Az elmúlt évek OTDK-eredményei azt mutatják, hogy az Egyetem támogatási rendszere eredményesen járul hozzá a hallgatói tudományos teljesítmények fejlődéséhez. A részt vevő hallgatók számának növekedése, az országos helyezések és különdíjak emelkedő száma, valamint a nemzetközi tudományos szereplések bővülése egyaránt azt igazolják, hogy a hallgatói tudományos tevékenység a TF oktatási, kutatási és tehetséggondozási tevékenységének szervesen integrált része.

A TDK intézményi gyakorlata ezzel nemcsak a hallgatói kutatások támogatását szolgálja, hanem hozzájárul a tudományos utánpótlás fejlesztéséhez, az Egyetem kutatási teljesítményének erősítéséhez és a hallgatók hosszú távú szakmai fejlődéséhez.